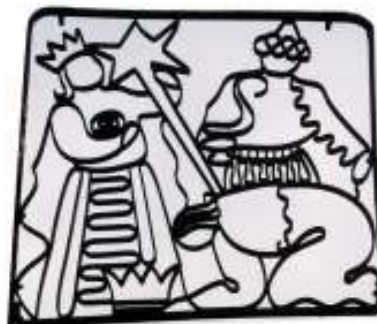

Kiek ins nao bove

Jef Bartelet, VMG

- ▶ www.maastrichtsegevelstenen.nl
- ▶ vmg@maastrichtsegevelstenen.nl

Driekoningen

Driekoningen is in aantocht en daarom dit bijbels tafereel dat te vinden is in de Platielstraat 10. In de literatuur wordt deze voorstelling van de drie wijzen voortdurend gekoppeld aan het bakkersambacht. Het verband is terug te vinden in een oud gebruik. De bakkers hadden vroeger de gewoonte op 6 januari, het feest van Driekoningen, de klanten een zgn. koningskoek te offeren. Dit gebruik bestaat nog, al mag de klant er nu wel voor betalen. In deze koek behoort een boon te zitten en degene die de boon in zijn stuk koek aantreft, is de koning. Naar de spelregels die in het gezin gebruikelijk zijn, heeft de gelukkige het recht de familieleden de rest van de dag de wet voor te schrijven, ofwel hij moet de anderen tracteren. In het laatste geval komt er dan ook meestal geen boon tevoorschijn.

Oorspronkelijk was de leube (vergaderplaats) van het bakkersambacht gevestigd in het huis 'de drij coningen' in de St. Jorisstraat (= Grote Staat 11), gelegen tussen 'de roosngaerd' en 'de sterre'. Later werd een huis in de Koestraat aangeduid als de 'bakkersleube'.

Het pand Platielstraat 10 heeft echter niets te maken gehad met het bakkersambacht. Vanaf de keuze voor de naam en gevelsteen in 1714 was het zeer lange tijd een apotheek.

De gevelsteen is zeer kunstig uitgevoerd. De uitbuigende gevelstaanders lopen zelfs onder de afbeelding door, waardoor de eenheid met de gevel extra versterkt wordt. Een gevel waaraan met de tijd het nodige vertimmerd is en die oorspronkelijk met drie openingen beneden in plaats van een grote 'kiekoet' en met kruisvensters boven voor de later naar beneden toe verlengde raamkozijnen, als geheel nog een stuk evenwichtiger en fraaier moet zijn geweest. Het volgende chronogram is op de steen te lezen: EPIPHANIA DOMINI CAELO EXALTATA, d.w.z. (dit huis) verhief zich ten hemel (op het feest van) de openbaring des Heren (1714); beter bekend als de dag van Driekoningen.

(Het boven afgebeelde moderne smeedijzeren uithangbord is van Rechtstraat 54, een van de vijf voormalige driekoningenhuisen in Maastricht).